

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

531

Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre el Projecte constructiu de la renovació de les infraestructures d'aprofitament de l'aqüífer de sa Marineta, TM de Llubí (exp. 83A/2023)

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 29 de Novembre de 2023,

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

Segons s'estableix a la lletra b) del punt 1 de l'article 13 del Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Avaluació Ambiental de les Illes Balears són objecte d'una avaluació d'impacte ambiental ordinària els projectes inclosos a l'annex I. En aquest es troba al Grup 8. Projectes d'enginyeria hidràulica i de gestió de l'aigua, al punt 5. Projectes per a l'extracció d'aigües subterrànies o la recàrrega artificial d'aqüífers, si el volum anual d'aigua extreta o aportada és igual o superior a 500.000 m³.

En aquest cas es tracta de la modificació d'un projecte autoritzat, existent i en funcionament. Les instal·lacions formen part de la xarxa d'alta de Mallorca, que poden utilitzar-se per fer transvasaments d'aigua entre diferents aqüífers, quan les condicions ho permeten o ho aconsellen. La capacitat anual autoritzable d'extracció és superior a 0,5 Hm³. Si bé en aquest cas, es tracta d'una modificació parcial d'un projecte aprovat (modificació d'instal·lacions), el promotor ha sol·licitat directament que es realitzi el procediment d'avaluació ordinària, atenent que els pous utilitzats, per tractar-se de pous molt antics, anteriors a la legislació d'avaluació, no han estat mai objecte de procediment d'avaluació ambiental. Així, al tractar-se d'un projecte inclòs a l'annex I i que no s'ha sotmès mai al tràmit d'avaluació ambiental es sotmet a avaluació d'impacte ambiental ordinària.

Descripció del projecte

La xarxa en alta d'abastament d'aigua de Mallorca, utilitza, entre d'altres, el conjunt de 5 pous d'extracció d'aigua de l'aqüífer sa Marineta, massa d'aigua subterrània (MAS) Llubí 18.11-M21, situada al t.m. de Llubí.

Aquests pous esmentats, així com les conduccions existents, corresponen a unes antigues instal·lacions executades per l'IRIDA. Les actuacions no disposen de declaració d'impacte, tractant-se d'actuacions antigues (anteriors al 1984, segons fotointerpretació de la fotografia aèria de 1984), anteriors a l'entrada en vigor de la primera legislació d'avaluació vigent a les Illes Balears (Decret 4/1986), on el promotor era estatal i no estava afectat pel Decret de la CAIB, i encara no s'havia desenvolupat la legislació estatal. Els pous van entrar en funcionament el 1993.

El projecte consisteix en la renovació d'algunes de les instal·lacions del sistema d'aprofitament de l'aigua de l'aqüífer de sa Marineta, dedicat a l'extracció i la canalització de l'aigua potable per a proveïment urbà, sense variació dels cabals d'aigua objecte d'extracció.

Les actuacions es desenvolupen a parcel·les de titularitat privada, a sòl rústic, on hi ha infraestructures públiques d'abastament i sobre viari públic, sota el qual recorren conduccions d'infraestructura de proveïment d'aigua. Les actuacions es desenvolupen a l'est del nucli de Llubí, a uns 2 km del nucli esmentat. Les parcel·les afectades pel projecte són les següents: 07030A004001490000XY (pou Son Mulet 1); 07030A004002690000XZ i 07030A004001 160000XB (pou son Mulet 2); 07030A004002310000XD (pou son Mulet 3); 07030A009002150000XZ i 07030A009002140000XS (pou son Sitges). Pel que fa al viari, les conduccions recorreran per camins veïnals, creuant puntualment la carretera Ma-3440.

L'actuació afecta 4 dels 5 pous, ja sigui per remodelació o per implantació de noves captacions per redistribuir els punts de captació d'aigua, així com a la connexió fins al dipòsit regular recentment implantat:

- Execució de tres noves captacions, mitjançant la realització de tres nous sondejos i instal·lació de tub de revestiment dels pous.

A la parcel·la de Son Mulet 1 es preveu l'execució de tres nous pous de característiques similars als existents. Es realitzaran sondejos de 500 mm de diàmetre, amb una entubació interior mitjançant tub d'acer de diàmetre 400 mm de diàmetre.

- Instal·lació de bombes, amb tota la corresponent instal·lació mecànica i elèctrica associada per a les 3 noves captacions.

- Remodelació dels pous existents de Son Mulet 1, Son Mulet 2 i Binifalet.

Per adequar-se a la normativa sobrevinguda en matèria sanitària per a aigües de proveïment humà, cal adaptar les instal·lacions dels pous existents, sent necessari realinear els equips, preveient-se: desmuntatge/demolició de la tanca perimetral existent; demolició de les bancades existents; desmuntatge i aplec de la coberta metàl·lica existent, per a la posterior reutilització; desmuntatge i amuntegament dels equips; execució nova bancada de formigó armat; i remuntatge d'equips i coberta.

- Noves canonades d'impulsió, des dels sis pous (tres existents i tres nous), dissortent per vials públics fins al dipòsit existent de Son Sitges.

Es preveuen noves conduccions (pous existents i nous pous), a una profunditat de 0,8 m, entre capa de graves, omplint-se la rasa sobre la qual es disposarà de material d'excavació. Les noves conduccions dissortiran per la parcel·la (nous pous) fins al vial públic, i sota aquest tipus de vial (vials secundaris i puntualment creuarà la carretera MA-3440). Les conduccions disposaran de les corresponents arquetes, de formigó (a les zones asfaltades), o sense forjat (a l'interior de la parcel·la).

- Ampliació de la capacitat, substituint transformador de 400 a 630 kVA del CT existent de Son Mulet 1, constituït en una edificació existent que no es modifica.
- Urbanització dels perímetres dels pous existents i projectats.

Pou de Binifalet

A parcel·la de titularitat privada existeix un centre de transformació i les instal·lacions d'un pou. El CT està connectat a la línia de MT, i situat al costat del camí. El pou es troba tancat mitjançant tanca de simple torsió. Les bombes es troben sobre una banqueta de formigó i cobertes mitjançant una protecció metàl·lica.

L'expropiació està prevista de la zona ocupada pel pou i el CT, i una urbanització de la nova parcel·la, mantenint-se el centre de transformació. La parcel·la serà objecte d'urbanització, concretament: implantació de tancament posterior de mur de marès i malla de simple torsió; tanca sobre mur existent de maçoneria; pavimentació de l'accés al costat del camí asfaltat; i implantació d'àrea de circulació amb tot-u. Es realitzarà connexió a través de la nova conducció que transcorrerà sota camí. Es realitzarà una conducció de desguàs adossada internament al mur existent per permetre buidat i neteja periòdica de les condicions i sistemes (5 anys). Prop del sondeig existent de Binifalet dissort un tàlveg, afluent del torrent de Vinagrella. La conducció de desguàs abocaria l'aigua a la llera del tàlveg en cas de desbordament del sistema.

Pou de son Mulet 1

A parcel·la de titularitat privada existeix un centre de transformació i les instal·lacions d'un pou. El CT està connectat a la línia de MT, i situat al costat del camí. El pou es troba tancat mitjançant tanca de simple torsió. Les bombes es troben sobre una banqueta de formigó i cobertes mitjançant una protecció metàl·lica.

En aquest cas, al contrari que als altres pous, no només s'expropia el lloc ocupat pel pou i el CT i es té servitud pel pas de la canonada, sinó que s'expropia també la parcel·la agrícola, atès que s'hi realitzaran els 3 nous pous.

La urbanització de la parcel·la consistirà en: implantació de tancament posterior de mur de marès i malla de simple torsió; tanca sobre mur existent de maçoneria; pavimentació de l'accés al costat del camí asfaltat; implantació d'àrea de circulació amb tot-u.

Als nous pous: instal·lació de bomba submergida, a 80 m de profunditat i capacitat d'impulsió de 200 m³/h; conducció d'impulsió d'acer galvanitzat des de la bomba submergida fins a la superfície; implantació de bancades de formigó; en superfície: conducció de fosa amb vàlvules, cabalímetre, nanòmetre, ventoses sobre bancada de formigó cobert amb xapa desmuntable i reixeta.

Pou de son Mulet 2

A la parcel·la de titularitat privada hi ha les instal·lacions d'un pou. El pou s'alimenta a BT des del CT de Son Mulet. El pou està tancat mitjançant tanca de simple torsió. Les bombes es troben sobre una solera de formigó i cobertes mitjançant una protecció metàl·lica.

L'expropiació serà per a la creació de parcel·la i accés fins al camí existent; es tracta d'un espai agrícola que compren 2 parcel·les cadastrals.

La urbanització consisteix en: implantació de tancament; pavimentació de l'accés al costat del camí asfaltat; implantació d'àrea de circulació amb tot-u a la totalitat de l'espai expropiat (excepte accés).

Es renova la línia subterrània que transcorrerà igualment sota camí.

Pou de son Sitges

Pou situat al costat del dipòsit regulador. Situat a una parcel·la de titularitat privada, amb ús residencial. El pou està connectat a BT al CT situat molt proper. El pou es troba tancat mitjançant tanca de simple torsió i porta de reixeta metàl·lica. Les bombes es troben sobre una banqueta de formigó i cobertes mitjançant una protecció metàl·lica.

Està prevista l'expropiació de la zona ocupada pel pou i el CT, i una urbanització de la nova parcel·la, mantenint-se el centre de transformació i el desguàs existent.

El pressupost del projecte és de 3.865.943,12 €.

Elements ambientals significatius de l'entorn del projecte

Segons el Pla Territorial de Mallorca (PTMa), la finca s'ubica a sòl rústic de règim general (SRG), tot i que a les proximitats del pou de Binifalet es localitza una ANEI d'Alt Nivell de Protecció (AANP). A més, també en aquesta zona el projecte travessa una petita zona definida com a APR d'incendi pel PTI, mentre que no ha estat definida com a zona d'alt risc (ZAR) segons el IV Pla de Defensa contra Incendis Forestal de les Illes Balears. L'àmbit no presenta risc d'erosió, esllavissada ni inundació.

Pel que fa a les aigües superficials, a l'àmbit del projecte no es troba cap torrent, ni cap plana geomorfològica d'inundació ni cap àrea amb risc potencial significatiu d'inundació (ARPSI). No obstant això, a les proximitats del pou de Binifalet es troba un tàlveg.

Respecte a les aigües subterrànies, el projecte es realitza a la massa d'aigua subterrània (MAS) 1811 M2 Llubí, que es tracta d'un aquífer poc profund que es troba en bon estat quantitatiu i sense risc, però en mal estat qualitatiu en risc per presència de nitrats i clorurs. És una zona vulnerable a la contaminació per nitrats i amb un nivell de vulnerabilitat a la contaminació d'aqüífers alta, on es troben els 4 pous de proveïment urbà objecte del projecte, un d'ells actua com a xarxa de control quantitatiu de la MAS, i a les proximitats hi ha 2 pous d'ús domèstic.

Les àrees afectades pel projecte, per tractar-se de pous de abastament urbà importants, es troben al perímetre de protecció Zona 0 de protecció sanitària, corresponent a la zona d'ubicació de la captació. Aquesta zona s'haurà de tancar mitjançant un recinte tancat. Es prohibeix qualsevol ús i activitat, excepte les relacionades amb el manteniment i operació de la captació.

Pel que fa a la vegetació existent, l'àmbit del projecte consisteix en zones de cultiu on s'intercalen alguns boscarrons amb alzines i pins, que majoritàriament conformen l'hàbitat d'interès comunitari (HIC) 9340 Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia, localitzats a les proximitats de la parcel·la on s'ubica el pou son Mulet 1 i el pou de Binifalet.

Segons les quadrícules 1x1 del Bioatles de l'IDEIB que ocupen l'àmbit del projecte consta la presència de les espècies catalogades següents:

- Tortuga mediterrània (Testudo hermanni), la qual està inclosa dins el Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies (Reial decret 139/2011, de 4 de febrer), així com també en els annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en l'annex II del Conveni de Berna.
- I les aus: sebl·lí (Burhinus oedicnemus), xoriguer (Falco tinnunculus), trencapinyons (Loxia curvirostra) i puput (Upupa epops).

L'àmbit del projecte no es troba en àmbit de zona de protecció de l'avifauna, segons el que estableix el Reial decret 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió.

D'acord amb la cartografia d'Àrees importants per a rapinyaires diürns de les Illes Balears (AIRIB) del Pla Terrasse, l'àmbit del projecte no es troba a ni proper a AIRIB de reproducció ni AIRIB de migració.

Respecte a la presència d'espais de rellevància ambiental, a l'àmbit del projecte no se'n identifiquen.

Resum del procés d'avaluació

3.1. Fase d'informació pública

Certificat d'ABAQUA sobre la informació pública del projecte de la renovació de les infraestructures d'aprofitament de l'aquífer de sa Marineta, terme municipal de Llubí, que certifica:

- Que ha estat sotmès a informació pública pel termini de 32 dies mitjançant la seva publicació al Butlletí Oficial de les Illes Balears (Secció V. Anuncis) del 17 de desembre de 2022 (BOIB núm. 164, de 17 de desembre de 2022).
- Que, addicionalment, també fou publicat, el 17 de desembre de 2022, als diaris Última Hora (Edició Mallorca) i Diario de Mallorca, i la consulta de la documentació ha estat disponible a les oficines de l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental i a la pàgina web d'aquesta entitat.

- Que el termini d'exposició va finalitzar el dia 9 de febrer de 2023, sense que s'hagi presentat cap al·legació.
- Que s'han realitzat les consultes a les administracions previsiblement afectades i assenyalat els informes que s'han rebut.

3.2. Consulta a les administracions afectades

En data 20 de desembre de 2022, d'acord amb l'art. 37 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, l'art. 21 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, ABAQUA sol·licita consulta a les següents administracions afectades: Agència Estatal de Seguretat Aèria (AESA); Direcció general de Recursos Hídrics; Servei de Protecció d'Espècies i Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat; Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera i Servei d'Energies Renovables i Eficiència energètica de la Direcció general d'Energia i Canvi Climàtic; Direcció general de Salut Pública i Participació; Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme de la Direcció general de Territori i Paisatge; Direcció general d'Emergències i Interior; Direcció Insular de Medi Ambient, Direcció Insular de Mobilitat, Direcció Insular de Patrimoni, Direcció Insular de Territori i Paisatge i Direcció Insular d'Urbanisme del Consell de Mallorca; Ajuntament de Llubí; GOB i Amics de la Terra.

3.3. Informes rebuts

Informe del Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció general d'Espais Naturals i Biodiversitat de data 11 de gener de 2023 que informa favorablement.

Informe del Servei d'Explotació i Conservació del Departament de Mobilitat i Infraestructures de la Direcció Insular de Mobilitat del Consell de Mallorca de data 27 gener de 2023 que informa:

1. Segons l'article 31.2 de la Llei 5/1990 de carreteres de la CAIB, serà preceptiu l'informe de l'organisme titular de la carretera per a la posada en marxa de qualsevol activitat nova o modificació de l'existent que sorgeixi a l'entorn de la carretera i que la pugui afectar directament o indirecta a les zones limitades per unes línies longitudinals paral·leles a les arestes exteriors de l'explanació i a una distància de cinquanta (50) metres en carreteres de dos (2) carrils de les xarxes primària i secundària. Per tant, no es preceptiu informar sobre tota la instal·lació de Son Mulet I, Son Mulet II i Son Sitges, així com les diferents conduccions que les connecten per ésser més enllà d'aquesta distància mesurada des de les arestes exteriors de la carretera Ma-3440.

2. D'acord amb l'article 31.2 de la Llei 5/1990 de Carreteres de la CAIB, es defineix com a zona de protecció de la carretera la compresa entre dues línies longitudinals paral·leles a les arestes d'explanació i a una distància d'aquestes de devuit (18) metres a les carreteres de dos (2) carrils de les xarxes primària i secundària. A la zona de protecció no es podran realitzar obres ni es permetran més usos que els compatibles amb la seguretat vial.

3. Segons l'article 33.3.e de la Llei 5/1990 de Carreteres de la CAIB, sota la calçada, els encreuaments s'han de fer per la solera de les obres de fàbrica existents, en galeries o tubs disposats prèviament a aquest efecte o construïdes amb mitjans que no alterin el paviment; excepcionalment, es podran autoritzar rases en la calçada per raons d'urgència o necessitat, o prèviament a una obra de renovació del paviment existent. Per tant, s'informa favorablement el creuament a la carretera Ma-3440 PK 11+550 amb perforació horitzontal dirigida en substitució de la solució projectada amb obertura de síquia, sempre que es compleixin les següents condicions:

- a) El traçat en planta haurà de ser perpendicular al tronc de la carretera i conforme als plànols presentats.
- b) El gàlib mínim vertical baix qualsevol punt de les diferents zones de la plataforma, serà de dos (2) metres mesurats des de la clau de la baina de protecció que assegurarà mantenir l'estat tensional del terreny.
- c) Els pous d'atac i recepció, així com arquetes de canvi de direcció, essent totes elles no enregistrables, o fites delimitadores, hauran de situar-se a una distància mínima de tres (3) metres des de l'aresta exterior de l'explanació de la carretera Ma-3440 i fora del domini públic viari.
- d) Per a profunditats superiors a tres (3) metres s'hauran d'allunyar els pous d'atac i recepció de l'aresta exterior de l'explanació, la mateixa profunditat excavada o establir un sistema de contenció del terreny.
- e) En cap cas s'afectarà a altres estructures i instal·lacions existents, sent la seva reposició a càrrec del sol·licitant.
- f) Finalitzats els treballs, s'haurà de restablir el terreny al seu estat original.

4. D'acord amb l'article 33.3.g de la Llei 5/1990 de Carreteres de la CAIB, no podran autoritzar-se edificacions de nova construcció ni ampliacions o reconstruccions de les existents dins la zona de protecció. Per tant, tots els edificis d'operacions de Son Mulet I, Son Mulet II i Son Sitges, són més enllà de la zona de protecció de la carretera Ma-3440.

5. Prèviament a l'inici de les obres hauran de recaptar la pertinent autorització del Departament de Mobilitat i Infraestructures i hauran de presentar el corresponent projecte constructiu.

Informe del Servei de Patrimoni Històric del Consell de Mallorca de data de 9 de gener de 2023 que informa:

A les parcel·les objecte de les noves perforacions no s'hi localitzen elements patrimonials catalogats ni tampoc al traçat de la nova canonada

d'impulsió fins al dipòsit de son Sitges.

Malgrat això, el traçat de les noves canonades interfereixen en diverses parets seques, protegides de manera genèrica pel Pla Territorial de Mallorca (norma 48).

El projecte presentat proposa diversos tipus de tancaments de parets de pedra "imitació paret seca" amb fonamentacions de formigó.

Es cas que es tracti de parets existents a desmuntar per passar les canonades, la reconstrucció s'ha de fer amb la mateixa tècnica constructiva existent, sense fonamentació de formigó i en pedra en sec, sense cap tipus de ciment o formigó. En cas de rematar els mur amb algun tipus de reixa, sempre es preferible optar pels tancaments amb fusta i malla ramadera (a excepció del tancaments nous per les captacions).

Informe del Servei d'Energies Renovables i Eficiència Energètica de data 27 de desembre de 2022 que conclou:

- S'informa favorablement sobre el projecte presentat. Respecte a la previsió d'implantació de plaques fotovoltaïques per autoconsum sobre el dipòsit regulador de son Sitges, es recorda que aquesta Direcció General ha publicat al BOIB núm. 164 de 17 de desembre de 2022 la convocatòria pública de subvencions per actuacions d'eficiència energètica i/o instal·lacions de generació elèctrica renovable per entitats locals i empreses de subministrament i tractament de l'aigua.
- Com que la previsió que figura al Pla Estratègic de Transició Energètica d'Abaqua preveu la instal·lació d'uns 320 kWp, es recorda que des de l'aprovació del Reial Decret Llei 18/2022 les instal·lacions de potència instal·lada inferior a 500 kW no necessiten autorització administrativa prèvia ni autorització administrativa de construcció per part de la DG d'Energia i Canvi Climàtic.
- També i d'acord amb l'article 48.3.d de la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica la tramitació de les instal·lacions de generació renovable, no estan subjectes a la declaració d'interès general en sòl rústic per les instal·lacions de generació renovable destinades a l'autoconsum en les edificacions o instal·lacions legals en sòl rústic.

Informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de data 3 gener de 2023 que conclou:

- L'anàlisi de l'impacte sobre el consum energètic i emissions de gasos amb efecte d'hivernacle es considera correcte, encara que es recomana la instal·lació d'un sistema de producció renovable propi (article 42 de la Llei 10/2019) per reduir el consum energètic i les emissions associades.
- L'anàlisi de la vulnerabilitat prevista davant els efectes del canvi climàtic s'ha d'avaluar a partir dels escenaris futurs de temperatura, tal i com s'indica en el punt 3.3 d'aquest informe.

Informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de 13 de febrer de 2023 que conclou:

Sense cap inconvenient o consideració addicional específica en relació amb el risc d'incendi forestal i la gestió forestal.

Informe de Direcció general de Territori i Paisatge de data 13 de gener de 2023 que conclou:

No afecta cap aspecte de l'ordenació urbanística o territorial sobre el qual, en funció de les competències que ostenta, hagi de pronunciar-se aquesta Direcció General, per la qual cosa no precedeix assenyalar cap observació sobre el mateix.

Informe de la Direcció General d'Emergències i Interior de data 17 de gener de 2023 que conclou:

«No hi ha objeccions ni consideracions a fer per part de la Direcció General d'Emergències i Interior atès que no es troba afectat per riscos per a les persones i béns dels analitzats a la planificació especial de Protecció Civil».

Informe d'AESA de 17 de febrer de 2023 que determina:

« Analizados los datos aportados en la solicitud, se ha comprobado que la información y documentación presentadas resultan insuficientes para poder continuar con su tramitación y generar el correspondiente expediente de servidumbres aeronáuticas. Por este motivo, se solicita aportar la siguiente información adicional:

- Plano de situación de la actuación.
- Planos acotados de la planta y el alzado de la actuación (incluidos todos sus elementos).
- Dada la cantidad de ubicaciones de la actuación, se requiere la aportación de la Plantilla de tabla de solicitud de coordenadas, en formato Excel de solicitud de coordenadas, disponible en la página web de esta Agencia (www.seguridadaerea.gob.es, en el directorio Ámbitos/Servidumbres aeronáuticas/Material guía)».

Informe d'AESA de 5 d'abril de 2023 que determina:

«Analizados los datos aportados en la solicitud, se ha comprobado que la información y documentación presentadas resultan insuficientes para poder continuar con su tramitación y generar el correspondiente expediente de servidumbres aeronáuticas. Por este motivo, se solicita

aportar la siguiente información adicional:

- Plano de situación de la actuación.
- Planos acotados de la planta y el alzado de la actuación (incluidos todos sus elementos)".

Informe del Servei d'Aigües Subterrànies de la Direcció general de Recursos Hídrics de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'aigua de data 11 d'octubre de 2023 que informa:

“En data 27 de juny de 2022 ABAQUA va sol·licitar autorització a la direcció general de Recursos Hídrics per a la realització dels tres pous i en aquests moments està en tramitació, si bé no va acreditar la disponibilitat dels terrenys.

L'execució dels pous és autoritzable sempre que ABAQUA acrediti la disponibilitat dels terrenys i s'integrin els tres pous en l'expedient CAS_1207 que agrupa tots els aprofitaments d'ABAQUA a la massa 1811 M2 Llubi.

La resta d'actuacions projectades no tenen efectes en les competències d'aquest servei».

Integració de l'avaluació

4.1 Alternatives

Les alternatives plantejades a l'EIA són:

Alternativa zero:

Les diferents opcions d'alternativa zero són: no renovació dels equips i instal·lacions, no renovació de les conduccions i no adquisició de sòl i delimitació i ordenació de l'espai. Atès el temps transcorregut des de la implantació dels equips actuals i que necessiten una renovació i que la zona on s'ha d'operar per al manteniment i gestió és de titularitat privada i és necessari una zona de titularitat pública ben delimitada, amb bon accés i amb tancaments per seguretat i per evitar contaminació, s'han descartat aquestes opcions d'alternativa zero.

Alternatives a la ubicació de nous pous: s'han plantejat 3 pous, per disposar de més flexibilitat en la gestió i evitar qualsevol interrupció del subministrament per problemes o avaries.

Alternatives de traçat de la conducció subterrània: s'ha seleccionat l'alternativa que discorre sota viari públic, per on ja discorre una canalització del sistema d'alta de Mallorca, atès que permet la reparació més senzilla i s'eviten disfuncions amb els propietaris o la realització d'expropiacions o creació de servituds que poden afectar la funcionalitat de les parcel·les i dificultar l'accés a la conducció, quan sigui necessari.

Alternatives de l'espai expropiat i de creació de parcel·les d'infraestructures:

A Binifalet s'hi inclou únicament el perímetre mínim necessari, que inclou el pou i l'ET existent, i la conducció d'evacuació fins al torrent s'inclou en una zona de servitud, sense afectar-la funcionalitat de la resta de la parcel·la agrícola.

A Son Mulet 1 s'ha inclòs la totalitat de la parcel·la, amb la finalitat de poder albergar els nous pous, si bé no s'ocupa la zona forestal existent a aquesta parcel·la. La parcel·la inclou el CT, el punt on es troba el punt de control piezomètric, el pou actual i l'espai per a 3 nous pous. L'espai per a la implantació dels nous pous no es troba afectat per la servitud elèctrica, podent-se realitzar manteniment durant tot l'any, solucionant-se la problemàtica que afecta el manteniment.

A Son Mulet 2 s'inclou l'espai necessari de la parcel·la al voltant del pou, així com a espai per disposar d'accés privat i exclusiu des del viari públic.

A son Sitges s'hi inclou el perímetre del pou i s'afecten dues parcel·les. L'afectació s'ha plantejat de manera que no afecti l'espai d'accés d'una parcel·la annexa amb ús residencial, sense generar-se afecció funcional a la segona parcel·la afectada.

Alternatives d'urbanització de les parcel·les resultants: s'ha optat per tancament segur; pavimentació de la zona externa del perímetre de la parcel·la; i implantació de zones d'accés interior per mitjà de tot-u per evitar impermeabilitzacions del sòl.

A l'EIA s'ha indicat que existeixen diferents circumstàncies sobre la naturalesa del projecte que fan poc adequat un examen multicriteri de les alternatives, atès que es tracta de la renovació d'instal·lacions existents, on les alternatives viables i raonables es troben molt condicionades per la realitat materialitzada actualment, però, es pot aplicar un examen multicriteri simple que reflecteix que les alternatives seleccionades són les més adequades per a cada tipus d'aspecte analitzat. La solució adoptada, per a cadascun dels grups de solucions, es considera la més favorable, en tots els casos, tant des del punt de vista ambiental, tenint en compte que es tracta d'una infraestructura el funcionament del qual és necessari des del punt de vista ambiental, com des del punt de vista funcional.

La alternativa 0 no implica problemes ambientals per execució, però pot comprometre el funcionament d'una infraestructura necessària. El traçat sota vial no genera efectes apreciables sobre els recursos naturals. El traçat en rústic afecta parcel·les i produeix algunes disfuncionalitats. La implantació de les parcel·les no produeix efectes ambientals rellevants. La no actuació implica problemes de seguretat, tècnica i sanitària, i funcionals. Es considera ambientalment més adequat no utilitzar paviment impermeable, sent adequat funcionalment aquest paviment.

4.2. Principals impactes de l'alternativa escollida i la seva correcció

L'EIA analitza els impactes del projecte que consistiran bàsicament en emissions de pols i renous durant la fase d'execució, pels treballs que implica la implantació dels nous pous, de les noves canonades i de l'adequació de les parcel·les. També la contaminació del sòl durant la fase d'obres per possibles abocaments accidentals de la maquinària i vehicles, donada la importància que el projecte es realitza en zona de restriccions màxima de perímetres de protecció de pous. Pel que fa als nous espais afectats per on transcorrer la nova canonada, es tracta de viari existent. Tot i això, atès que d'acord amb el Bioatles hi ha presència de tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*), per tant, s'ha d'evitar la seva afecció durant les obres. També s'han tingut en compte els riscos de contaminació de l'aigua potable durant les obres.

Pel que fa a la fase d'explotació dels pous, el principal impacte a considerar seria l'increment d'extracció de l'aigua, però el projecte no suposa un increment de la quantitat de recurs autoritzada i extreta a l'actualitat, sinó que es reparteix la capacitat d'extracció actual entre més punts de captació, sense incrementar el volum extret, perquè el pou de son Mulet 1 passa d'una extracció de 400 a 200 m³/h i el de sa Lletretera elimina el seu consum de 400 m³/h, i aquest total de 600 m³/h que s'eliminen, són els que es reparteixen entre els 3 nous pous que es realitzen a la parcel·la de son Mulet 1, amb una capacitat d'extracció per cada un de 200 m³/h.

L'EIA incorpora mesures correctores així com un pla de vigilància ambiental i determina que s'anomenarà un responsable ambiental que haurà de supervisar la correcta execució de les obres i funcionament de les instal·lacions, i haurà de supervisar el correcte funcionament de les mesures correctores tant durant la fase d'execució com durant la fase de funcionament, i establir la necessitat de mesures complementàries en el seu cas.

Consideracions tècniques

El projecte bàsicament consisteix en: implantar 3 nous pous (que assumiran les extraccions que s'eliminaran d'altres dos pous de manera que el cabal d'extracció de l'aqüífer sa Marineta serà el mateix que l'actual); renovar les instal·lacions existents de 4 pous; adequar les parcel·les on s'ubiquen els pous amb tancaments i paviments de seguretat i per facilitar les operacions de treball i manteniment; i en canviar les canonades de distribució que connecten aquests pous, concretament uns 2.200 m de canonada, de la qual en part es modificarà el seu traçat actual per tal que en uns 1.200 m enlloc de discórrer per parcel·les anirà soterrada pel viari existent.

Cal dir que el projecte de renovació de les instal·lacions de sa Marineta és una mesura inclosa al Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears (Revisió de tercer cicle 2022-2027) aprovat pel Reial Decret 49/2023, de 24 de gener, concretament es recull a l'annex 9 (programa de mesures) de la normativa del PHIB, infraestructura 3a_029. A més, tot i ubicar-se en perímetres de protecció de captacions de proveïment a població, zona de restriccions absolutes, màximes i moderades, el projecte és una actuació permesa d'acord amb l'article 76 del PHIB 2023.

A l'EIA s'han analitzat els impactes tant durant la fase d'obres com durant la fase de funcionament i s'han incorporat mesures correctores i pla de vigilància ambiental.

S'ha presentat un annex d'incidència paisatgística d'acord Decret legislatiu 1/2020 de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears. Es justifica que una vegada soterrades les noves canonades i repavimentat el camí afectat no s'apreciaran efectes paisatgístics. Pel que fa als efectes visuals dels CT existents, no es modifiquen, ni es considera que calguin actuacions per millorar la seva integració a l'entorn rural on s'ubiquen, i la substitució d'un CT per un de major potència no té efectes visuals. Pel que fa als tancaments de les parcel·les es preveuen diferents opcions de nous tancaments segons els existents i són: tancaments amb malla metàl·lica de simple torsió o tancaments que combinen la malla metàl·lica de simple torsió sobre blocs de marès o sobre blocs de pedra calcària, així com la reposició de les parets seques que es puguin veure afectades; que l'EIA ha considerat que no impliquen impacte paisatgístic a l'entorn rural on s'ubiquen. Els equips de motobombes es tracta d'una estructura visualment sense efectes apreciables, atès que l'alçada de la bandada és 0,55 m sobre el terreny i la seva visibilitat i perceptibilitat és molt escassa. Es conclou que les actuacions que es realitzen són d'escassa entitat i que no impliquen canvis en el paisatge.

També s'ha presentat, d'acord amb el DL 1/2020 esmentat, l'annex consistent en un estudi sobre l'impacte directe i induït sobre el consum energètic, la punta de demanda i les emissions de gasos amb efecte hivernacle, així com la vulnerabilitat davant del canvi climàtic. L'EIA determina que es descarta que l'execució de les obres pugui suposar un impacte sobre el consum energètic per la seva escassa entitat i les emissions de gasos. Calcula aquest impacte durant la fase d'explotació i conclou que hi ha un reducció dels consum energètics i de les emissions associades, atès que encara que hi hagi nous pous, no es preveu increment dels cabals extrets. Pel que fa a la vulnerabilitat al canvi climàtic, l'EIA determina que el projecte no està afectat.

A l'EIA també s'indica que pel que fa a la substitució directa in situ de la font energètica que abasteix els pous (xarxa), per energies renovables obtingudes directament per Abaqua, no es considera viable la implantació de panells fotovoltaics a l'entorn dels pous, excepte la previsió actual d'implantació de plaques sobre el dipòsit de Son Sitges, actuació inclosa dins el Pla Estratègic de Transició Energètica d'Abaqua.

A l'EIA es justifica que no hi ha increment del cabal extret de l'aquífer de sa Marineta atès que encara que hi hagi 3 nous pous, la capacitat d'extracció de cada un d'ells és de 200 m³/h que suposa un total de 600 m³/h, mentre que es redueix la capacitat d'extracció del pou de Son Mulet 1 en 200 m³/h i el pou de Ses Lletreres en 400 m³/h, atès que només es farà servir en cas d'emergència. Per tant, s'elimina 600 m³/h d'extracció que és la que es realitzarà als nous pous, per la qual cosa no es preveu increment dels cabals extrets i es manté la capacitat actual.

Pel que fa als residus que es generaran durant les obres s'han aportat dades dels residus de construcció i d'excavació i la fitxa per al càlcul del volum i caracterització dels residus de construcció i demolició generats a l'obra. Els materials seran reutilitzats per rebliment de rases i la resta s'entregarà a gestor autoritzat per a rebliment de pedreres. A més, l'EIA determina que part de les canonades a retirar són de fibrociment, per la qual cosa per aquests residus s'adoptaran les mesures reglamentàries de gestió d'aquest tipus de residus, tant pel que fa a les comunicacions i autoritzacions, mesures de seguretat específiques, com retirada per gestor autoritzat.

Pel que fa al repavimentat dels camins per on s'instal·la la nova canonada al projecte s'indica que al tram de vial des de son Mulet 1 fins a la carretera principal es preveu la reposició de la capa de rodadura a tota l'amplada del vial. Per minimitzar l'impacte paisatgístic s'ha de reposar el mateix paviment que abans de l'execució de la rasa i en tota l'amplada del vial en tots els trams de vial afectats. El mateix pel que fa a les parets seques que es puguin veure afectades pel projecte, s'han de reconstruir retornant-les al seu estat abans de les obres, sense perjudici que a sobre d'elles s'hi hagi de instal·lar malla metàl·lica per al tancament de les parcel·les.

Durant la realització de les obres, tal i com determina l'EIA s'han de preveure mesures per evitar la contaminació del sòl i de les aigües, tot i això cal dir que atès que el projecte es localitza a perímetres de protecció de captacions de proveïment a població no es podran realitzar operacions de canvis d'oli ni d'abastiment de combustible de la maquinària a peu d'obra per evitar abocaments, i de tota manera s'haurà de comptar amb material absorbent d'aquestes substàncies com a mesura de seguretat pel cas d'abocaments accidentals.

S'ha d'evitar en tot moment l'afecció als alzinars, hàbitat d'interès comunitari, adjacents a les obres.

Tal i com s'indica a l'EIA es comptarà amb mesures per evitar l'afecció a la tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*) present a l'àmbit de projecte: els nous tancaments amb malla metàl·lica s'elevaran a 10-15 cm del terra per permetre el pas de fauna i a les rases obertes es situaran llistons per permetre la sortida de fauna que hagi pogut caure.

Pel que fa a abocaments al tálveg proper a Binifalet, d'acord amb l'article 64 del Real Decret 49/2023, de 24 de gener, pel qual s'aprova el Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears (Revisió de tercer cicle 2022-2027): «D'acord amb l'article 100 del TRLA es consideraran abocaments els que es realitzin directa o indirectament en el domini públic hidràulic, qualsevol que sigui el procediment o tècnica utilitzada. Els abocaments necessiten autorització de l'AH», per tant, es recorda que serà necessari l'autorització d'abocament.

Conclusions

Per tot l'anterior, es formula la declaració d'impacte ambiental favorable del projecte constructiu de la renovació de les infraestructures d'aprofitament de l'aquífer de sa Marineta, terme municipal de Llubí, firmat per Miguel Ferrer Pericas, enginyer tècnic industrial, i Gemma Llamazares Juarez, enginyera de camins, canals i ports, en data 21 d'abril de 2023, atès que es pot concloure que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sempre i quan es compleixin les mesures correctores i el pla de vigilància ambiental de l'estudi d'impacte ambiental del projecte, redactat i signat per Àngel Maria Pomar i Gomà, biòleg, i Clara Fuertes Salom, ambientòloga, en data novembre de 2022, i les següents condicions:

No es podran realitzar operacions de canvis d'oli ni d'abastiment de combustible de la maquinària a peu d'obra i s'haurà de comptar amb material absorbent d'aquestes substàncies com a mesura de seguretat pel cas d'abocaments accidentals.

S'ha d'evitar en tot moment l'afecció als alzinars, hàbitat d'interès comunitari, adjacents a les obres.

Per minimitzar l'impacte paisatgístic s'ha de reposar el mateix tipus de paviment que abans de l'execució de la rasa i s'ha de reposar en tota l'amplada del vial en tots els trams de vial afectats.

Les parets seques que es puguin veure afectades pel projecte, s'han de reconstruir amb la mateixa tècnica constructiva existent, sense fonamentació de formigó i en pedra en sec, sense cap tipus de ciment o formigó. En cas de rematar els mur amb algun tipus de reixa, sempre és preferible optar pels tancaments amb fusta i malla ramadera (a excepció del tancaments nous per les captacions).

Atès que el projecte es troba en zona de vulnerabilitat d'aquífers, d'acord amb l'annex 1 de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial i de mesures tributàries, modificat per la disposició final primera de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes

Balears: «Durant l'execució de les obres, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries».

D'acord amb l'informe del Servei d'Explotació i Conservació del Departament de Mobilitat i Infraestructures de la Direcció Insular de Mobilitat del Consell de Mallorca de data 27 gener de 2023:

- A la zona de protecció de carreteres no es podran realitzar obres ni es permetran més usos que els compatibles amb la seguretat vial.
- S'ha de substituir la solució projectada del creuament a la carretera Ma-3440 PK 11+550 amb obertura de síquia per perforació horitzontal dirigida, que haurà de complir les següents condicions:
 - a) El traçat en planta haurà de ser perpendicular al tronc de la carretera i conforme als plànols presentats.
 - b) El gàlib mínim vertical baix qualsevol punt de les diferents zones de la plataforma, serà de dos (2) metres mesurats des de la clau de la baina de protecció que assegurarà mantenir l'estat tensional del terreny.
 - c) Els pous d'atac i recepció, així com arquetes de canvi de direcció, essent totes elles no enregistrables, o fites delimitadores, hauran de situar-se a una distància mínima de tres (3) metres des de l'aresta exterior de l'explanació de la carretera Ma-3440 i fora del domini públic viari.
 - d) Per a profunditats superiors a tres (3) metres s'haurà d'allunyar els pous d'atac i recepció de l'aresta exterior de l'explanació, la mateixa profunditat excavada o establir un sistema de contenció del terreny.
 - e) En cap cas s'afectarà a altres estructures i instal·lacions existents, sent la seva reposició a càrrec del sol·licitant.
 - f) Finalitzats el treballs, s'haurà de restablir el terreny al seu estat original.

Es recorda que:

D'acord amb l'informe del Servei d'Aigües Subterrànies de la Direcció general de Recursos Hídrics de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'aigua de data 11 d'octubre de 2023 que informa:

L'execució dels pous és autoritzable sempre que ABAQUA acrediti la disponibilitat dels terrenys i s'integrin els tres pous en l'expedient CAS_1207 que agrupa tots els aprofitaments d'ABAQUA a la massa 1811 M2 Llubí.

D'acord amb l'informe del Servei d'Energies Renovables i Eficiència Energètica de data 27 de desembre de 2022:

- Respecte a la previsió d'implantació de plaques fotovoltaïques per autoconsum sobre el dipòsit regulador de Son Sitges, es recorda que aquesta Direcció General ha publicat al BOIB núm. 164 de 17 de desembre de 2022 la convocatòria pública de subvencions per actuacions d'eficiència energètica i/o instal·lacions de generació elèctrica renovable per entitats locals i empreses de subministrament i tractament de l'aigua.
- Com que la previsió que figura al Pla Estratègic de Transició Energètica d'Abaqua preveu la instal·lació d'uns 320 kWp, es recorda que des de l'aprovació del Reial Decret llei 18/2022 les instal·lacions de potència instal·lada inferior a 500 kW no necessiten autorització administrativa prèvia ni autorització administrativa de construcció per part de la DG d'Energia i Canvi Climàtic.
- També i d'acord a l'article 48.3.d de la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica la tramitació de les instal·lacions de generació renovable, no estan subjectes a la declaració d'interès general en sòl rústic per les instal·lacions de generació renovable destinades a l'autoconsum en les edificacions o instal·lacions legals en sòl rústic.

D'acord amb l'informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de data 3 gener de 2023:

- Es recomana la instal·lació d'un sistema de producció renovable propi (article 42 de la Llei 10/2019) per reduir el consum energètic i les emissions associades.

D'acord amb l'informe del Servei d'Explotació i Conservació del Departament de Mobilitat i Infraestructures de la Direcció Insular de Mobilitat del Consell de Mallorca de data 27 gener de 2023:

«Prèviament a l'inici de les obres hauran de recaptar la pertinent autorització del Departament de Mobilitat i Infraestructures i hauran de presentar el corresponent projecte constructiu».

Abans de l'inici de les obres s'ha de comptar amb l'informe d'AESA pel que fa a les servituds aeronàutiques.

D'acord amb l'article 64 del Reial Decret 49/2023, de 24 de gener, pel qual s'aprova el Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears (Revisió de tercer cicle 2022-2027): «D'acord amb l'article 100 del TRLA es consideraran abocaments els que es realitzin directa o indirectament en el domini públic hidràulic, qualsevol que sigui el procediment o tècnica utilitzada. Els abocaments necessiten autorització de l'AH», per tant, serà necessari l'autorització d'abocament.

S'hauran de tenir en compte bones pràctiques per tal de minimitzar la contaminació atmosfèrica:

https://www.caib.es/sites/atmosfera/ca/l/documents_dinteres_qualitat_de_laire-780/?mcont=3180

Aquesta DIA s'emet sense perjudici de les autoritzacions o informes necessaris per a l'obtenció de l'autorització.

(Signat electrònicament: 19 de gener de 2024)

La directora general de Coordinació i Harmonització Urbanística

Maria Paz Andrade Barberá

Per suplència de la presidència de la CMAIB

(BOIB núm. 106 de 29 de juliol 2023)

